

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

นိสสัยของผู้ปฏิบัติธรรม

ก่อนจึงหัน

ให้พากันตั้งใจภาวนานะพระ เอาให้แรงนะ อย่าอ่อนใจ อย่าอ่อนแรง ทางด้านภาวนาเป็นสำคัญมาก พุทธศาสนาพระพุทธรู้ด้วยภาวนา พระสงฆ์สาวกที่เป็นสรณะของพวกเรา เป็นขึ้นมาด้วยภาวนา ไม่ได้เป็นขึ้นมาด้วยการเตร็ดเตร่เร่ร่อนสร้างนั่นสร้างนี่ ยุ่งนั่นยุ่งนี่ กวนทำกวนสับกับชาวบ้าน เขากจะแตก ไม่เป็นอย่างนั้นนะ ทุกวันนี้มันเป็นศาสนาปลอมเข้ามา ไปที่ไหนมีแต่เรื่องการก่อการร้ายยุ่งไปหมด เอาวัตถุนั้นละออกหน้า วัตถุก็เรื่องของกิเลสความกังวลวุ่นวายรบกวนกันนั้นแหละ

พุทธศาสนาแท้ๆ ของผู้ปฏิบัติธรรมท่านไม่กวนใครนะ บิณฑบาตได้มาเท่าไรเท่านั้นพอๆ ท่านมุ่งต่อมรรคผลนิพพานเป็นหลักใหญ่สุดหัวใจท่าน เพราะฉะนั้นความอดอยากขาดแคลนจึงไม่มาเป็นอุปสรรคแก่ท่านผู้ปฏิบัติเพื่อมรรคผลนิพพานได้ ให้ตั้งใจปฏิบัตินะ ที่ว่าเหล่านี้ก็จะไม่มีแล้วเดี๋ยวนี้ จะไม่มีนะ พอว่ามรรคผลนิพพานหัวเราะกันทั่วโลก กิเลสมันหัวเราะ ถ้าเข้าส้วมเข้าถ่านเข้าโรงระบำรำไป โอ๊ย รื่นเริงบันเทิง พวกนี้พวกส้วมพวกถ่านพวกระบำรำไป พวกเรื่นเริงบันเทิง พอพูดถึงเรื่องศีลเรื่องธรรม เข้าวัดเข้าวาภาวนาหาความสงบใจ หัวเราะกันลั่น

ให้เขาไปสวรรค์นิพพานกันหมดเสีย จะไม่มีใครแย่งปลาในบึงในบ่อกับพวกเราไปอย่างนั้นนะ มันหนาเข้า กิเลสหนาเข้าเป็นอย่างนี้ ท่านทั้งหลายจำให้ตื่นนะ หลวงตาบัวตายแล้วเรื่องเหล่านี้จะยังไม่ตาย จะเป็นสาระสำคัญต่อไป จะเป็นอย่างนี้แน่นอน เวลานี้ออกมาวัดมามาได้ อย่างออกหน้าออกตาสง่าผ่าเผยนะ ต่อไปนี้จะหดเข้าไปๆ ผู้มาวัดมาว่าต้องได้ด้อมๆ มองๆ มาเหมือนจะไปเที่ยวฉกเที่ยวลักเขานั้นแหละ คือพวกส้วมพวกถ่านพวกสกปรกมันหัวเราะเยาะเย้ย นี่เขาจะไปวัดกันละนะ ไปๆ ให้เขาไป จะไม่มีใครแย่งปลาในบึงในบ่อกับพวกเรา จะเป็น เรื่องของกิเลสต้องเป็นอย่างนั้นทั้งนั้น เรื่องของอรรถของธรรมที่จะเล็ดลอดออกไปได้น้อยมากนะ

ท่านทั้งหลายจำเอานะ หลวงตาบัวตายแล้วคำพูดคำนี้จะผิตไปไหน ยิ่งเรียวแหลมลงไป กิเลสหนาแน่นขึ้นมาโลกยิ่งร้อน แล้วก็เป็นอย่างนี้ว่าโลกที่นั่นเจริญที่นี่เจริญ มองดูที่ไหนไม่เห็นเจริญ เอาหัวใจนี้ดูหมดเลย ไม่มีที่ไหนว่าบ้านใดเมืองใดเจริญ มันมีตั้งแต่เจริญด้วยไฟด้วยไฟไปจากการชวนขายไม้พ้อ วึ่งเต็นไม้พ้อ สร้างนั่นสร้างนี่ ถนนหนทางตึกรามบ้านช่อง โรงงานใหญ่ๆ สร้างขึ้นมาเพื่ออวดกัน ไม่มีอะไรอวดก็เอา

สิ่งเหล่านี้ละ เอาอิฐปูนหินทรายเหล็กเหล่านี้มาอวดกัน อันนี้ที่ไหนมันก็มี เรานั่งอยู่นี้มันก็มี เอาธรรมมาอวดกันบ้างซิ พระพุทธเจ้าเอาธรรมมาอวดโลก โลกไหนแข่งได้มีไหม พระพุทธเจ้าเอาธรรมมาอวดโลก ไม่ปรากฏว่าโลกไหนแข่งธรรมพระพุทธเจ้าได้ เลิศเลิศตลอด สุดท้ายผลสุดยอดก็คือนิพพาน นิพพาน ปรหม์ สุข ไม่มีอะไรที่จะสงบร่มเย็นยิ่งกว่าพระนิพพาน

ตรงกันข้ามก็ไม่มีอะไรที่สงบร่มเย็น ยิ่งกว่าพวกสัว่มพวกถ่านแย่งกันกินแย่งกันอยู่ ชิงดีชิงเด่น มันชิงตั้งแต่สัว่มแต่ถ่านกันนะ มันไม่ได้ชิงเอาดิบเอาดีอะไร มันว่าเฉยๆ ให้อไฟเพราะเพราะปากเท่านั้นก็เอา เพราะหูเท่านั้นก็เอา มันไม่ได้เรื่องนะ มันร้อนเป็นฟืนเป็นไฟจากกิเลสเผาหัวใจสัตว์โลก ไปที่ไหนดูแล้วมันดูไม่ได้ อย่างเราไปตอนเช้าออกไปอย่างนี้เหมือนกัน ต้องเตรียมเอาไว้ๆ จะเดินออกไปนี้จะไปดูนั้นดูนี้ พอไปแล้วก็มารุมละ ที่นี้ได้วิชาติดตัวไปแล้วที่นี้ เฉย ใครรุมเข้ามาก็เฉยๆ รุมมาเท่าไรก็เฉยแบบเฉย ถึงวัดไม่มีเรื่อง

ถ้าว่าเขา อะไร โอ้ย นั่นเกิดเรื่องแล้วนะ อะไร คนนั้นก็รุมนี้ก็รุมไม่ได้ฉันทจันหันละวันนี้ ถ้ามาถึงวัดนี้ก็ต้องบ้ายโมง ใครจะไปฉันทจันหันบ้ายโมง เพราะฉะนั้นถึงสะพายยาแจกไปด้วย ไปเฉย ยาแก่นี้ยาวางเฉย ใครจะมาหารุมนี้เฉยเรื่อย ๆ เขาจะว่าบ้า บ้าก็ตามก็เราไม่ใช่บ้า เข้าใจไหม ใครจะไปรู้ยิ่งกว่าเรารู้เราวะ ต้องมีวิชาหลายขนาน ไม่จันหันไม่ได้นะ แก้มไม่ตก แก้มบ้าไม่ตก เอาวิชาหลายขนานไป รุมละไปไหนรุมๆ เราหลบหนีปั๊บ ทางนั้นรุมเข้ามา หลบหนีปั๊บทางนั้นรุมเข้ามา หลบหนีปั๊บ เหมือนกระต่ายหลบหมานั่นแหละ มันหากเป็น เราก็เห็นใจที่เขามีความเคารพเลื่อมใส แต่เราจะไปคอยชักทายคนนั้นคนนี้ น้ำหนักอันนี้จะบอบช้ำ เพราะฉะนั้นจึงปล่อย เวลาปล่อยปล่อยไป เวลาสอนสอน จะให้เป็นแบบเดียวกัน.อย่างเวลาเดียวกันไม่ได้

พระเถรให้ละเอียดลออนะ เรื่องหลักวินัยสำคัญมาก พระวินัยนี้เคลื่อนคลาดไม่ได้ สำหรับวัดนี้เคลื่อนไม่ได้ ถ้าเคลื่อนด้วยเจตนาไล่ออกจากวัดทันที เคลื่อนด้วยความผิดความพลาดธรรมดา ท่านก็บอกแล้วเครื่องเยียวยา เครื่องเตือนโทษ เช่นแสดงอาบัติ เตือนโทษ นั้น เรียกว่าลดหย่อนผ่อนผันให้เตือนโทษให้รู้โทษ อันนี้เป็นโทษ ถ้าตั้งใจทำผิดแล้วไม่ได้ สำหรับวัดนี้แต่ไหนแต่ไรมา ถ้าเป็นเจตนาไล่ออกทันทีไม่ให้ยอมันหมดทางที่จะแก้แล้ว อลชชิตา หาความละอายบาปไม่ได้ หมดทำ เช่นอย่างท่านบอกว่าต้องอาบัติ ต้องด้วย อลชชิตา นี้ขาดสะบั้นไปเลยแก้ไม่ได้ ถ้าต้องด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์นั้นเป็นอีกอย่างหนึ่ง

ท่านจึงมีไว้หลายแบบหลายฉบับที่แก้ความผิดของตัวเอง ถ้าลงผิดด้วยเจตนาไม่มีหิริโอตตปปะแล้วขับออกไม่ให้อยู่ เป็นเนื้อร้ายทำลายของดีที่มีอยู่จำนวนมากให้

เสียไปนั่นละ เห็นพี่น้องทั้งหลายมาวัดมาวาขอให้พิจารณานะ อย่ามาเพ่นๆ ฟ่านๆ แบบนิสัยสันดานที่เคยมา มานี้เพ่นๆ ฟ่านๆ ดูนั่นดูนี้เพลินด้วยนิสัยที่เคยเพลิน มันไม่มีจิตใจใฝ่ธรรมนะ มาอย่างนั้นละ มาดูเพลินกันไปอย่างนั้นละ เขาว่าไปดูวัดนั้นดีนะวัดนี้ดีนะ เจ้าของดีหรือไม่ดีไม่ดู ไปดูวัดนั้นวัดนี้ แต่มาวัดป่าบ้านตาดมักจะไม่ค่อยดี ถ้ามาที่นี่ละมักจะเจอ ถ้ามาเจอกับหลวงตาโดนละ คือองค์อื่นท่านเฉยทั้งนั้น แต่กับหลวงตานี้ไม่ได้

บางทีไปยืนจังก้าอยู่หน้ารถใหญ่ ๓ คัน ๔ คันนี้ เขาจะเข้ามาดูวัดนี้ นี่จะไปไหนมาไหนกัน ดูตะวัน ๔-๕ โมงแล้ว มีธุระอะไร จะไปเที่ยววัด สถานที่นี้ไม่ใช่สถานที่เที่ยว ไปเดี๋ยวนี้ นั่นเห็นไหมละ มันวิเศษวิโสอะไรชี้หมูชี้หมา ธรรมนี้เลิศเลอจอมโลกธาตุสู้ได้ไหม นั่น อันนี้ที่เรารักษาอยู่ อันนั้นประสาชี้หมูชี้หมารักษาอะไร มันเป็นอยู่กับทุกคน ส่วนที่ดีเลิศเลอที่เรารักษานี้อย่ามาแตะอย่ามาทำลาย ความหมายว่าอย่างนั้น ผู้รักษาท่านรักษาอยู่นี้มาทำลายทำไม เพ่นฟ่านๆ ไม่ได้หน้าได้หลัง

ดูซิเราเขียนไว้นั้นก็หลายแบบหลายฉบับ “ที่นี่เป็นวัด เป็นสถานที่ภาวนาเพื่อความสงบใจ ไม่มีกิจจำเป็นไม่ควรมาเที่ยวเพ่นฟ่าน” นี่พักหนึ่ง ชั้นพักที่สอง “กูจะฟ้องท่านเปา มันมาเที่ยวเพ่นฟ่าน” ชุดที่สามกลัวจะถือมีดอีโต้ใหญ่ๆ เจียดเจียดไว้ตรงประตูวัด เข้าใจไหม มันต้องเอาเป็นชั้นๆ ซิ ไม่งั้นไม่ได้ เพราะเรื่องภัยมหากภัยมันมีหลายด้าน ที่จะตอบรับมหากภัยก็ต้องมีหลายเครื่องมือซิ ให้ระวังนะพวกนี้ มาวัดนี้จะไม่ค่อยเหมือนวัดทั้งหลายนะ นี่เรารักษาจริงๆ เราไม่รักษาเล่นๆ รักษาศาสนา

พระพุทธเจ้าเลิศเลอจริง ธรรมเลิศเลอจริง เรารักษาด้วยความเข้มงวดกวดขัน ทุกสิ่งทุกอย่างจริงจังทุกอย่าง อย่ามาหละหละโลเลอันแบบส้วมแบบถ่านของกิเลสให้เห็นนะ ใครมาให้สังเกต ตามีหรือหูมีฟังสังเกต นี่เรียกว่ามาได้คติเครื่องสอนใจ มาเพ่นๆ ฟ่านๆ เล่อๆ ล่าๆ ดูไม่ได้นะ ส่วนมากมักมาอย่างนั้นเข้ามาในวัดนี้ สำหรับพระในวัดนี้ท่านไม่ว่าอะไร ไม่ว่าองค์ไหนเหมือนกันหมด ก็มีแต่หลวงตาบัว เพราะหลวงตาบัวเอาจริงเอาจัง สอนเป็นธรรมจริงๆ ไม่ได้สอนให้ผู้รับฟังเกิดความพินาศเสียอะไรนี้ นะ เป็นอรรธเป็นธรรมทั้งนั้น เด็ดก็เด็ดเป็นธรรมเป็นดีทั้งนั้นไม่ได้เสียหาย การที่จะออกจากปากแต่ละคำๆ พิจารณาเรียบร้อยๆ ออกๆ จะผิดไปไหน เราถึงได้เตือนเสมอเพ่นฟ่านๆ ดูไม่ได้นะ เอาละให้พร

ที่พูดตะกี้นี้ พระท่านไปอยู่ในป่า นี่ละตำรา แบบฉบับของท่าน พระท่านไปภาวนาในป่าตั้ง ๓๐-๔๐ องค์ในป่าใหญ่ พวกญาติโยมเขาไป เขามีน้ำปานะน้ำอะไรเขาไปถวาย ไปไม่เห็นพระสักองค์ เดินชอกแซกไปมา เห็นพระองค์เดียวอยู่ในที่ซุ่มนุมนที่รวม นอกนั้นไม่มี อ้าว พระไปไหนหมดไม่มีพระ พระท่านอยู่ในป่าท่านเดินจงกรมอยู่

ในป่า นั้นเห็นไหมละฟังซิ แล้วจะพบท่านได้อย่างไร นี่พวกน้ำปานะ น้ำส้ม น้ำหวานเอามา มาก เพราะได้ทราบว่าวัดนี้มีพระมาก โอ้ มากก็ไม่ใช่ไร ถ้าอยากพบท่านก็ไปเคาะ ระฆัง หรือเคาะเครื่องสัญญาณ แล้วท่านก็จะมา

พอไปเคาะระฆังหรือเครื่องสัญญาณก็แล้วแต่เออะ เคาะโป๊ก ๆ เดี่ยวองค์นั้นก็ มาองค์นี้มา มาจากทุกทิศทุกทาง มากรียาเคร่งขรึม ดูลักษณะเหมือนจะกัดจะฉีก เห็น ไหมละ ที่นี้มาเขาก็ดูพระ องค์ไหนมานั่งบ๊ีบเจียบ ๆ นั่ง ๆ เจียบไม่พูดไม่จา มีแต่หัว หน้าที่คอยพูดคอยจกกับเขาบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วก็จัดน้ำปานะถวาย พอเสร็จแล้วก็ ถาม พระเหล่านี้ท่านทะเลาะกันเหอ พวกญาติโยมเขาถาม พระที่มาหลาย ๆ องค์ เห็น องค์ไหนมีแต่หน้าเคร่งขรึมไม่มีหน้ายิ้มบ้างเลย ท่านทะเลาะกันเหอ ท่านไม่ได้ทะเลาะ นิสัยของผู้ปฏิบัติธรรมท่านปฏิบัติอย่างนี้ แบบไม่ให้ลืมตัว แบบไม่ลืมตัวคือมีสติ ระมัดระวังตลอด นี่ละตัวอย่าง ในคัมภีร์มี

พระตั้ง ๓๐ เวลามานั่งแล้วเคร่งขรึม เขาจัดน้ำปานะอะไรถวายท่านก็ฉัน ฉัน แล้วหายเจียบไปเลย ๆ นั้นผู้มุ่งปฏิบัติธรรมแท้ท่านเป็นอย่างนั้น ไม่ใช่แก้ง ๆ ก้าง ๆ ใ้อ์ ๆ ก็ได้ตำรามาทียบ ๆ ผู้จะปฏิบัติก็ต้องดูตามตำรา ปฏิบัติอย่างนั้นมันก็เป็นอย่าง นั้นขึ้นมา เอะละ เท่านั้นละ

อาหารการขบฉันเวลาท่านแยกออกไป ๆ แจกจ่ายให้สม่าเสมอทั่วศาลานะ ความ เสมอภาคนั้นละเป็นธรรม มีมากมีน้อยไม่สำคัญยิ่งกว่าความเป็นธรรม มีน้อยให้เสมอมี มากให้เสมอ อย่าเห็นแก่เราไม่ได้ ผิดธรรม ถ้าผิดธรรมนี้โลกแตก ผิดมาก ๆ โลกแตก

พ่อแม่ครูจารย์ท่านเล่าให้ฟัง ท่านเล่าทุกอย่างขบขันหมดนะ องค์ท่านเองเล่า เล่าเฉย เรื่องขบขันขนาดไหนท่านก็เล่าตามเรื่อง แต่ท่านไม่แสดงความขบขัน พูดเฉย พูดเรื่อยเฉย ใ้อ์เราเป็นนิสัยลึงมันอกจะแตก มันจะหัวเราะออกมาก็ไม่ได้เดี่ยวแมวจะ ฟาดเอา เลยกจะแตก ท่านพูดถึงเรื่องตั้งแต่เป็นเณร ท่านเล่าเรื่องของท่านเอง ตั้งแต่ เป็นเณร ใครมาบวชใหม่ไม่ได้ ปฏิสงฺขา โยนิโส ปิณฑปาต ก็ต้องให้หัวหน้าเสกเป่า แล้วก็ยื่นในห้องคั่นยื่นในห้องคั่น ตั้งแต่สมัยท่านเป็นเณรเป็นอย่างนั้นท่านว่า แต่ท่านพูด เฉยซิ ใ้อ์เรามันจะตาย พอเป่าฟู่ ๆ ยื่นทางนี้ เป่าฟู่ยื่นในห้องคั่น ๆ เป่าเสก ผู้นี้เสกเป็น เป่า ปฏิสงฺขา โย เสก ปฏิสงฺขา โย เป็น พวกนั้นเสกไม่เป็นจึงต้องเสกเป่ายื่นให้กัน

ท่านเล่าท่านเฉยนะ แต่เรามันจะตายซิ เพราะนิสัยพ่อแม่ครูจารย์ ใ้อ์ ยับไม่ได้ นะ เราอดหัวเราะจะตาย นิสัยพ่อแม่ครูจารย์เรียบบมาก ลักษณะพูดตลกหัวเราะไม่มี ครู อาจารย์องค์อื่น คืออันนี้มีตามนิสัยเฉยนะ อย่างหลวงปู่มั่นท่านไม่มีเรียบบ ๆ องค์อื่น ท่านก็เป็นธรรมเหมือนกัน แต่ท่านก็มีตามนิสัย มีตลกขบขันบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ตาม นิสัยว่างั้น มี แต่หลวงปู่มั่นไม่มี สำหรับเรานิสัยลึง อยู่ในท่ามกลางราชสีห์ ลึงมันก็ออก

ลวดลายของมันได้เหมือนกัน ไปอยู่ในท่ามกลางราชสีห์ ลิงมันก็เล่นละครลิงอยู่ข้างๆ ราชสีห์ได้ บางทีพ่อแม่ครูจารย์ท่านก็หัวเราะเหมือนกัน นิสัยลิง แต่มันหากป่วยเป็น ออกจนได้นั้นแหละ ท่านเป็นราชสีห์ เราเป็นลิงจะไปแสดงเป็นแบบราชสีห์ได้หรือ มัน ก็ไปแบบลิง บางทีท่านก็หัวเราะเหมือนกัน

เท่าไรพระ (๓๖ ครับผม) พระ ๓๖ นะวันนี้ หนองผือก็ขนาดนี้ อย่างมากท่าน ไม่ให้เลย ๓๖ นอกจากนั้นก็พักอยู่ตามหมู่บ้านเล็กๆ น้อยๆ ๙ หลังคาเรือน ๑๐ หลังคาเรือน บ้านนั้นๆ ๔ กิโล ๕ กิโล ๙ กิโล ๑๐ กิโล ถึงวันอุโบสถเต็มวัดเลย พอฉัน เสร็จแล้วประมาณ ๑๑ โมงหรือเที่ยงพระจะมาพร้อมหน้ากันเต็มหมดเลย แต่อยู่ ประจำในวัดนั้นมีแค่ ๓๕-๓๖ เพราะไม่มีที่อยู่ ไม่มีที่ทำทางเดินจงกรม ดงกว้างก็จริง อยู่ แต่พระมากต่อมากมันก็รับไม่ไหวเหมือนกัน

หลังจ้งหัน

พระเณรตลอดถึงครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ท่านก็มาตามนิสัยวาสนาเดิมของท่าน จริตนิสัยไม่เหมือนกัน ผู้จะตัดนิสัยวาสนานี้ตามที่บอกไว้ในตำรา ตัดขาดเฉพาะ พระพุทธเจ้าองค์เดียว นอกนั้นก็ยังมีนิสัยต่างๆ เคยเป็นมาก็เป็นนิสัยเดิม แต่พระพุทธเจ้า ตัดขาดนิสัยวาสนามาตั้งเดิมขาดหมด ก็มีพระพุทธเจ้าเท่านั้นตามที่ท่านแสดงไว้ใน ตำรา นอกนั้นก็ทำตามนิสัยเดิม ยกตัวอย่างนิสัยในทางเรียบริ้อยก็เช่นอย่างพระสันต กาย พระสันตกายนี้ท่านไปที่ไหนๆ พระเณรดูท่านเหมือนท่านเป็นพระอรหันต์ เขา ต้องหมายเอาว่าความเรียบริ้อยนั่นแหละคืออรหันต์ คงจะหมายอย่างนั้น ไม่ได้หมายถึง กิเลสขาดจากใจแล้วเรียกออรหันต์

เพราะท่านสันตกายนี้ ท่านมีกิริยามารยาททุกอย่างเหมือนมีสติตลอดเวลา เรียกว่าเหมือนผ้าพับไว้ พระทั้งวัดเคารพเลื่อมใสท่าน และเหมาท่านว่าเป็นพระ อรหันต์ บางรายไปถามท่านก็มี ถามท่านเองก็มี ท่านก็บอกว่ายัง จนกระทั่งไปถึง พระพุทธเจ้า ไม่ลงใจกับพระสันตกายนี้ ใครก็เหมาว่าท่านเป็นพระอรหันต์ ท่าน เรียบริ้อยเหลือเกิน ทุกอย่างเหลือบสายมอชวานี้เหมือนว่ามีสติรอบตลอดเวลา จึง เรียกว่าเหมือนผ้าพับไว้ สนฺตกาโย ผู้มีกายสงบเรียบริ้อย สนฺตวาโจ ผู้มีวาจาสงบ เรียบริ้อย สนฺตมโน ผู้มีจิตอันผ่องใสบริสุทธิ์ สฺสุมหาหิตो ท่านฝึกฝนดีแล้ว แปลตาม ภาษา วนฺตโลกามิสฺส ภิกขุ อุปสนฺโตติ วุจฺจติ คายโลกามิสฺสภายในจิตใจออกหมดโดย ลิ่นเชิง นั่นคือนักปราชญ์ นี้ในบาลีโดยยกพระสันตกายนี้ขึ้น

จนถึงขนาดได้ประชุมกัน พระสงฆ์ทั้งหลายพูดภาษาโลกๆ เราตามความเข้าใจก็ ว่าใครก็เหมาว่าท่านเป็นพระอรหันต์ ชุบๆ ชิบๆ เพราะท่านเรียบริ้อยมาก กายวาจา เรียบตลอดเลย บางองค์ไปถามท่านเองว่าท่านเป็นพระอรหันต์หรือ ท่านก็บอกว่ายัง

ไปทูลถามพระพุทธเจ้าพระองค์ก็รับสั่งอย่างนั้น เลยเอาสันตกายนี้เป็นต้นเหตุยกภษิตนี้ขึ้นเทศนาว่าการ ได้สำเร็จพระอรหันต์มากมาย พระสันตกายก็ได้สำเร็จอรหันต์ในการฟังเทศน์คราวนั้น ปัญหาของท่านเอง ได้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา

คือพระสงฆ์ทั้งหลายสงฆ์ ด้วยความเรียบร้อยของมารยาทท่าน เป็นอย่างนั้นนะ คือนิสัยเดิมละไม่ได้ เวลาพระพุทธเจ้าท่านทรงแสดงว่าพระสันตกายนี้ โห ท่านเคยเป็นราชสีห์มานี้ ๕๐๐ ชาติ ไม่มีสัตว์ตัวใดเข้ามาแทรกในภพชาติต่างๆ ได้เลย ท่านเคยเป็นราชสีห์มาตั้ง ๕๐๐ ชาติ ไม่สับสนกัน เพราะฉะนั้นนิสัยนี้จึงเป็นเนื้ออันเดียวกัน คล้ายกันกับราชสีห์ พวกเสือ พวกแมว ท่านยกราชสีห์เป็นที่หนึ่ง กิริยามารยาทเรียบร้อยมีสติตั้ง สวยงามมาก นำเกรงขาม ราชสีห์ทุกวันนี้เขาจะเรียกสิงโตมั่ง แต่ในบาลีเรียกว่าราชสีห์

ท่านแสดงไว้ในตำราราชสีห์เวลาจะหลับนอนนี้ต้องวางอวัยวะ ราชสีห์เป็นตัวอย่างของสัตว์จริง ๆ จึงได้นำมากล่าวไว้ในตำรา ว่าเวลาราชสีห์จะนอนนี้วางอวัยวะทุกสัดทุกส่วนของตัวเองไว้ด้วยความมีสติ กำหนดกฎเกณฑ์เอาไว้ ขาไว้อย่างไร ๆ หางไว้อย่างไรกำหนดไว้เรียบร้อย ตื่นขึ้นมาถ้ามีอวัยวะส่วนใดเคลื่อนไปจากกำหนดไว้เดิมแล้วจะไม่ยอมลุกหากิน นอนใหม่ ในตำราบอก ตื่นขึ้นมาถ้ามีอวัยวะปรกติตั้งที่วางไว้ตามเดิมนั้นละออกหากิน ถ้าเคลื่อนคลาดไม่ยอมออกหากิน นี่เป็นราชสีห์ที่เป็นตัวอย่าง ดังที่เขียนว่าสีหไสยา คือนอนแบบราชสีห์แปลแล้ว ไสยา นอน สีหไสยา นอนแบบราชสีห์ ท่านบอกไว้ในตำรา

พระสันตกายใครก็ว่าท่านเป็นอรหันต์ พอตีพระพุทธเจ้าเลยยกเรื่องพระสันตกายขึ้นประชุมเทศน์ในเย็นวันนั้น พระเลยสำเร็จอรหันต์ตั้งมากมาย พระสันตกายองค์นั้นก็สำเร็จกับพระทั้งหลาย แต่ก่อนท่านไม่สำเร็จ สำเร็จในภพที่นั้นละภพที่เทศน์ปรารภเรื่องของท่าน ที่พูดเรื่องท่านฟังเทศน์สำเร็จอรหันต์นี้มาสมัยทุกวันนี้ พวกกองมูตรกองคูกองส้วมกองถ่านมันไม่ยอมเชื่อ มันว่าเหลือเชื่อไปหมด มันจะเชื่อตั้งแต่พวกส้วมพวกถ่านว่าเป็นของดีของดี ของเลิศของเลอ มันจึงเสกสรรปั้นยกกันขึ้น ก็ส้วมถ่านเสกขึ้นไปไหนมันก็เป็นส้วมเป็นถ่าน จะให้มันเลิศเลอไปที่ไหน มันก็ไม่คิดอย่างนี้ มันก็ว่าเลิศเลออย่างเดียวเท่านั้น

ทองคำธรรมชาติถึงจะเหยียบลงไปไหนก็เป็นทองคำ อยู่ใต้ดินก็เป็นทองคำ ธรรมชาติที่เลิศเลออยู่ไหนก็เลิศเลอ จิตใจถ้าลงมันได้ต่ำแล้วสิ่งใดเป็นของสูงมันเข้ากันไม่ได้ ถ้าอะไรเป็นของต่ำเข้ากันได้กับระดับจิตของคนต่ำทราวม เข้ากันได้ ๆ จิตของผู้ที่สูงด้วยอรรถด้วยธรรมแล้วเข้ากันไม่ได้ มันต่างกัน เราดูจิตของเราตอนเราฝึกหัดเบื้องต้น ไม่ต้องเอาใครมาเทียบนะ ให้มันได้ระดับแต่ต้นจนกระทั่งถึงที่สุดของธรรมนะ

เราจะลำดับจิตใจของเรากริยาอาการ ความตะเกียกตะกาย ความพากความเพียรแทบ ล้มแทบตายไปโดยลำดับๆ ตั้งแต่ส่วนหยาบๆ ถึงละเอียด ละเอียดสุดไปเลย ดูร่องรอย ของตัวเองมามันก็ทราบ

เวลาเราไม่เข้าอกเข้าใจอะไรมันก็ลุ่มลुकคลุกคลานไป ฝืน ฝืนเพื่ออรรถเพื่อ ธรรมฝืนไปเรื่อย มันฝืนตามนิสัยของกิเลสที่มันหนาไม่ยอมฟังเสียงใครนั่นแหละพาให้ ฝืนนะ ครั้นฝึกไปๆ มันก็ค่อยยอม ยอมธรรม ยอมจําณธรรม ต่อไปธรรมว่าอย่างไร เป็นไปตาม หิริโอตตปปะตติใจๆ ไม่ฝืน เวลาได้อบรมเข้าไปจิตใจค่อยผ่อนคลาย อะไรถูก นิตรูว่ามันเปื้อนสกปรก เช่นผ้าขาวถูกอะไรดำๆ ต่างๆ ติดเปื้อนรู้ทันที ไม่เหมือนหลังหมี่ หลังหมี่มันดำปื้อ ใส่อะไรลงไปก็ดำ จิตใจที่ค่อยผ่อนคลายออกมาก็เหมือนผ้าขาว ดำๆ ต่างๆ ไปเสียก่อน ต่อไปซักเป็นผ้าขาวแล้วก็ขาวจ้ะ อะไรถูกนิตรูทันทีๆ เลยจิตที่ฝึก แล้ว

จนกระทั่งถึงจิตที่บริสุทธิ์เต็มที่ พอเข้าไปติดปั๊บตกผล็อยๆ ไม่ติด จิตที่บริสุทธิ์ จริงๆ แล้วเหมือนน้ำตกลงใบบัว น้ำหยดลงบนใบบัวแล้วกลิ้งตกไปๆ คือน้ำก็ไม่มี เจตนาจะซึมซาบใบบัว ใบบัวก็ไม่มีเจตนาจะรับซึมซาบของน้ำ ต่างอันต่างเป็นอย่างนั้น ของตัวเอง น้ำตกลงบนใบบัวก็กลิ้งตกไปๆ ท่านจึงแสดงไว้ในธรรมว่า กิเลสเกิดหรือตก ไปในจิตพระอรหันต์ย่อมกลิ้งตกไปเองอย่างนั้นเหมือนกัน แล้วก็ปัญหาอันหนึ่งแทรก ขึ้นมาว่า ก็เมื่อพระอรหันต์สิ้นกิเลสแล้ว แล้วกิเลสอะไรจะไปตกในจิตพระอรหันต์ พอ ให้กลิ้งตกไป

สังขาร สังขารเอามาใช้ชั่วระยะๆ ปั๊บบัน แสดงแปล็บๆ ตกไปๆ เท่านั้นเอง ไม่ใช่จะเป็นกิเลสในใจจริงๆ กริยาเหล่านี้เป็นสมมุติ สังขารกับสมมุติเข้ากันได้ เวลา แสดงนี้มันก็แสดงออกมาปั๊บตกไปๆ ก็อย่างนั้นเองจะมีอะไร บางรายก็เป็นปัญหาพระ อรหันต์ว่าสิ้นกิเลสแล้วกิเลสจะตกในจิตพระอรหันต์แล้วตกไปได้อย่างไร ก็คือสังขาร สมมุติที่นำมาใช้ ชั้นนี้เป็นสมมุติอยู่นี้ จิตท่านเป็นจิตที่บริสุทธิ์ แต่ชั้นนี้เป็นสมมุติ คิด ปรุงออกมาก็ต้องเอาสมมุติมาใช้ นั่นแหละสมมุติที่แยบๆ ออกมาตกไปๆ นั่นแหละ ที่ว่ากิเลสตกในจิตพระอรหันต์ย่อมกลิ้งตกไป มันตกไปพร้อมๆ กัน อย่างนั้นเอง

ดังที่ท่านแสดงไว้ว่า ปภัสสรमितํ ภิกขเว จิตตํ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จิตเดิมเป็น จิตที่ผ่อนคลาย แต่อาศัยกิเลสจรรยา อาคนตุเกหิ อุปกิเลสเสหิ ท่านแสดง จิตจึงเศร้าหมอง พวกมหาเปรียญเรียนธรรมะชั้นนี้เถียงกันดาตาตาแดง ว่าจิตผ่อนคลายแล้วมันเศร้าหมอง ได้อย่างไร ที่ว่า.ปภัสสรमितํ ภิกขเว คือจิตเดิมมันผ่อนคลายแต่เพราะอาศัยกิเลสมา คลุกเคล้ามันก็เศร้าหมองไป ก็เมื่อมันผ่อนคลายแล้วมันเศร้าหมองได้อย่างไร มันตกไปได้ อย่างไร มันเศร้าหมองเฉยๆ เวลาปฏิบัติถึงรู้

คำว่าเศร้าหมองกับความบริสุทธิ์มันต่างกัน พอชั้นบริสุทธิ์แล้วหมดปัญหา อันนี้เพียงผ่องใส ปกสุธรรมิโก ภิกขเว คือจิตผ่องใสเฉยๆ มันเศร้าหมองได้จิตผ่องใส ถ้าจิตบริสุทธิ์ไม่มีทางเศร้าหมอง เวลาเรียนนี้ก็เถียงกันตาตาแดง เราก็นึกเถียงเหมือนกัน พอเราออกไปปฏิบัติแล้ว อ้อ เนอะ คือจิตผ่องใสกับจิตที่บริสุทธิ์มันต่างกัน มันผ่องใส มันเศร้าหมองได้ พอบริสุทธิ์แล้วหมดทางที่จะตำหนิติเตียนว่าเศร้าหมองผ่องใสอะไรเลยสมมุติไปแล้ว ต่างกันอย่างนั้นนะ

ปริยัติที่ท่านแสดงไว้ไม่มีผิดมีพลาดนะ มันติดอยู่กับผู้ไปศึกษาเล่าเรียน ผิดอยู่ตรงนี้ เจตนาที่อยู่ตรงนี้ ถ้าผู้นี้มีเจตนาที่ถูกต้องตั้งงามมุ่งต่อปริยัติที่ได้เรียนมาแล้วเอาปริยัติมาทางเป็นแผนผัง เป็นแบบแปลนได้ ปลุกบ้านปลุกเรือนสำเร็จรูปจากแปลนได้ การเรียนก็สร้างมรรคผลนิพพานขึ้นจากแปลนได้ ถ้าตั้งใจปฏิบัติตามนั้นจริงๆ แต่เรียนมาเป็นนกขุนทองใช้ไม่ได้ เนอะมันต่างกันนะ

ก็ตัวอย่างหนึ่งที่ทางปริยัติเราก็ได้เรียนมา ทางภาคปฏิบัติเราก็เรียนมา มันจึงเทียบกันได้อย่างรวดเร็วนะ บี้บ่วงใส่กันบี้ๆๆๆ ถ้ามีแต่ปฏิบัติอย่างเดียวมันก็ตรงไปตรงมาเลย ข้อเปรียบเทียบปลีกย่อยไม่มี ถ้ามีปริยัติมีข้อปลีกย่อยเปรียบเทียบเป็นเครื่องประดับกันไปๆ เป็นสายทางจงไปด้วย นั่นต่างกันนะ ปริยัติปฏิบัติดี ถ้ามีแต่ทางปฏิบัติมันตรงไปตรงมา

ได้พูดให้ฟังเสมอว่าพระอะไรที่วัดนรนาถ สมบัติ บุญเรือง เหนอ เราก็เอามาพูดเสมอ คือมันสะดวกใจอยู่ พระสมบัติ บุญเรือง ท่านไปเรียนนิพนธ์นิพนธ์ที่ไหนมา ท่านมาออกทางทีวี บอกว่าท่านอาจารย์มหาบัวการเทศนาว่าการถูกต้องแม่นยำหาที่ต้องติไม่ได้ พร้อมกับข้อเปรียบเทียบเข้ากันได้สนิทๆ แต่ท่านเป็นนิสัยตลก เนอะ ตรงไหนที่เป็นอย่างไรท่านก็เล่าให้ฟัง เพราะเราก็เคยตลก ตลกตั้งแต่ท่านยังไม่เกิด ตลกมาพอแล้ว อันนี้ก็ตลกอีก

ข้อเปรียบเทียบสำคัญมาก ปริยัติเป็นเครื่องประดับ เป็นสายระโยงระยาง เกี่ยวกันปริยัตินะ มันเหมือนสายโซ่ ระโยงระยางเกี่ยวเนื่องกันไป ถ้าสายปฏิบัติตัดขาดๆ ไปเรื่อย มีปริยัติเข้ามาก็เป็นสายเกี่ยวโยง เหมือนเขาร้อยพวงดอกไม้ดูน่าชม

(โรงพยาบาลแวงน้อยอยู่ในพื้นที่ทุ่งกันดาร มาราบขอความอนุเคราะห์หลวงตาสร้างอาคารผู้ป่วยใน ๖๐ เตียง สองชั้น งบประมาณ ๑๑,๕๕๙,๐๐๐ บาท) เงินนี้เงินเพื่อโลกจริงๆ ดังที่เราพูดขึ้นนี้ไม่มีสอง เงินที่ได้มาทั้งหมดเพื่อโลกทั้งนั้น เราแบ ถึงอย่างนั้นก็ไมทัน จะว่าหาเราก็ไม่หา มันหากมาๆ ให้ไม่ทันนะ ใครก็ทราบจุดใหญ่ก็คือ วัดป่าบ้านตาดที่สละให้ท่าน วัดทั้งหลายเราไม่ได้ประมาท เราเคยอยู่วัดราษฎร์วัดหลวงทั่วประเทศไทยอยู่หมด กรุงเทพฯ วัดไหนวัดใหญ่ขนาดไหนเราเคยไปอยู่หมดแล้ว

ครั้งเวลามาเจอก็มาเจอวัดป่าบ้านตาดเป็นวัดนักเสียสละ มันก็ลงจุดนี้ ทำไมเขาจะไม่รู้ ก็เราเป็นคนทำอยู่ทุกวี่ทุกวันเรายังรู้ได้ เขาทำไมจะไม่รู้ นี่ละเหตุผลโลกเป็นอย่างไร มีเท่าไรออกหมด

แวงน้อยนี้เท่าไร (๑๑ ล้านครับ) แบบแปลนมีในนี้แล้วหรือ (เขาใช้แบบแปลนของกระทรวงสาธารณสุข) ก็มีแต่เอาส่งมากระทรวงสาธารณสุข เอาเงินมาให้ไม่ให้ ส่งมาเท่าไรก็ได้ ส่งเป็นคันรถก็ได้ประสาแปลนใช้ไหม แต่เงินไม่ส่งมาให้มันสำเร็จประโยชน์อะไร เอาจริงนะเรากระทรวงไหนกระทรวงมาหาเหตุผลเท่านั้นพีดกัน อย่างอื่นไม่มี เราไม่เคยกล้าเคยกลัวกับสิ่งใด หมอบถ้าเป็นเรื่องธรรม อะไรเป็นธรรมหมอบทันทีเลย ถ้าไม่ใช่ธรรมชั้ดตกปากแม่น้ำโขง เป็นอย่างนั้นจริงๆ ไม่ใช่พูดเล่นนะ ถ้าธรรมนี้หมอบทันทีเลยเรา ถ้าไม่ใช่ธรรมไม่หมอบ ดีไม่ดีพาดตกแม่น้ำโขงคือธรรมนี้เหนือโลกจะไม่เคารพได้ยังไง คนเคารพธรรมเป็นคนเหนือโลกเป็นลำดับลำดับ คนไม่เคารพธรรมคนอยู่ในนรกอเวจี

ลองถามเอกดูให้ไปพิจารณาดู ประมาณอาทิตย์หนึ่งให้ความมาหาเรา เพื่อให้เป็นความแน่นอน หากเป็นที่แน่ใจแล้วควรจะทำให้เราก็จะสร้าง (ที่อำเภอเพ็ญช่างเอกพบกับหมอบแล้ว นัดแบบแปลนมาดูเป็นเดือนแล้ว) อย่างนั้นให้พวกแวงน้อยก่อน ทางนั้นควรให้ก็เอาไม่ควรให้ไม่เอา เราตัดขาดสะบั้นไปเลยนะเพราะผิดเวลาเวลามานานแล้ว อำเภอเพ็ญเราก็ได้ว่าหมาวิชัยอยู่แล้ว เรายังอุตส่าห์พยายามบิบบินให้มันอยู่นะ พวกที่เขามาขอตักทำไมไม่ไปหาหมาวิชัย เขาก็แสบๆ ไปก็ไม่ได้สักสตางค์ใช้ไหม มาหาเรามันได้นี้ มันก็มาหาเรา ที่นี้ทางนั้นช้า ทางนี้ให้ทางนี้ก่อน ทางนั้นควรให้ไม่ควรให้ไม่ให้ ยากอะไรเรา มันเลยเขตเลยแดนมาแล้ว

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ